

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

✉ 8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19. ☎ 92/502-100

E-mail: mayor@zalaegerszeg.hu

3. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
2024. október 11-i alakuló ülésére

Tárgy: A polgármester programjának ismertetése

Előadó: Balaicz Zoltán polgármester

POLGÁRMESTERI PROGRAM 2024-2029

Mottó:

„A céltalan hajósnak semmilyen szél sem kedvez.”
(Seneca)

A 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó polgármesteri program nem csak az adott időszakkal foglalkozik, hanem távolabbi, stratégiai célokat is megfogalmaz. Pontos és világos képünknek kell lenni arról, mit szeretnénk elérni, hogyan képzeljük el a városunk jövőjét, merre tartunk, mi a célunk – nem csak 2029-ig, hanem jóval hosszabb időtávban is.

Akinek nincsenek egyértelmű, konkrét, megvalósítható céljai, az úgy jár, mint a Senecától idézett, mottóként használt céltalan hajós. De hasonló sorsa jut az is, aki irreális, megvalósíthatatlan, elérhetetlen, demagóg ígéreteket tesz, hiszen a zalaegerszegi polgárok felnőtt, józan gondolkodású, értelmes emberek, úgy is kell kezelni őket. Aki csak felelőtlen ígéreteket képes tenni nekik, az nem veszi komolyan a zalaegerszegieket.

Ez fordítva is igaz. A megyeszékhely lakói elvárják, hogy komoly, konkrét szakmai elképzeléseket tartalmazó, reális programmal rendelkezzen az önkormányzat. A szakmaiság a nehéz időkben mindennél fontosabb! Manapság már csak akkor lehet érdemben számítani a zalaegerszegi polgárokra, ha alapos, megvalósítható, részletes szakmai elképzelésekkel rendelkezünk.

George Bernard Shaw egyszer azt mondta: „Vannak, akik olyannak látják a dolgokat, amilyenek, és azt kérdik: miért? És vannak, akik olyannak álmodják a dolgokat, amilyenek lehetnének, és azt kérdezik: miért ne?” Mi is ezt a kérdést tesszük fel és ezen filozófia mentén dolgozunk. Zalaegerszeg megérett arra, hogy már térségi, regionális meghatározó szerepkört is magára vállaljon! Mára újra büszkeség ZALAEGERSZEGINEK lenni!

100 pont a dinamikus, fejlődő, stabil, biztonságos, egészséges, klímatudatos, büszke zalaegerszegi jövőért!

Az előttünk álló önkormányzati ciklusra olyan célokat fogalmazunk meg, amelyek **reálisan meg is valósíthatóak** részben saját forrásból, részben Európai Unió pályázatok segítségével, részben magánereő bevonásával, részben pedig a kormányzati kapcsolatok kihasználásával, jelentős állami támogatásokkal.

Ma már alapelvárás a zalaegerszegi polgárok részéről, hogy **konkrét, alaposan kidolgozott, szakmailag alátámasztott programmal** rendelkezünk.

Az is fontos, hogy reálisan tudjuk megítélni saját magunkat és az elvégzett munkánkat, valamint tisztában legyünk a valós eredményeinkkel, de mindig megnyugtató, ha kívülről is megerősítést kapunk. 2024 elején ismertették az Egyensúly Intézet településindexét, "A jövő települései" című szakmai kutatást, melynek alapján **Zalaegerszeg lett a második legtöbbet fejlődő megyeszékhely**. A sorrend: 1. Székesfehérvár; 2. Zalaegerszeg; 3. Kecskemét. Az összes többi megyeszékhely ezután következik.

Zalaegerszeg az elmúlt években gyarapodó várossá vált, és az itt élőknek azt kell érezniük, hogy a fejlődéstől **az ő életük is napról napra jobbra válik**. Nagyon régen volt annyi fejlesztés a zalai megyeszékhelyen, mint most. Persze nem egyértelmű minden beruházás megítélése, viszont elvitathatatlan, hogy a város folyamatosan megújul.

A gazdaság fejlődése és a bővülő anyagi lehetőségek megteremtik a kereteket arra, hogy a nagy projektek mellett **az emberek mindennapjait érintő dolgokkal is foglalkozni tudjunk**. Utak, járdák, parkolók, parkok, köztisztaság – a mindennapokban, az otthonainkból kilépve ezekre figyelünk fel először.

A célunk, hogy Zalaegerszeg elsősorban az itt élők igényeit szolgálja: **még élhetőbb és még otthonosabb** legyen. Az említett területeken zajlanak a fejlesztések, az új lehetőségek kihasználásával pedig még magasabb fokozatba kapcsolunk.

A program a következő, reálisan megvalósítható, megszerezhető forrással is biztosítható vállalatokat, illetve célokat tartalmazza:

GAZDASÁGFEJLESZTÉS

1. Az elmúlt években jelentősen erősödött a zalaegerszegi gazdaság és a 2014-es 3,2 milliárd forintról 2023-ra 7,5 milliárd forintra nőtt a helyi iparüzési adóbevétel. Ez azért fontos, mert ez az a forrás, amiből az önkormányzat szabadon gazdálkodhat (a normatív támogatások és bevételek kötöttek). Természetesen a realitás talaján maradva tudni kell, hogy megvannak azok a korlátok, ameddig egy város fejlődhet, hiszen adott a lakosság száma (55 ezer fő), ezáltal a munkaképes felnőttkorúak száma is, így nem tudunk versenyezni egy 100, 150, vagy 200 ezres város növekedési potenciáljával. Ugyancsak adottak a még iparfejlesztésre használható szabad területek (ezekből már nincs sok a város közigazgatási határain belül, egybefüggő zöldterületeket és erdőket pedig nem szabad feláldozni erre a célra). Ugyanakkor, ha megvalósulnak a folyamatban lévő nagyberuházások (Metrans, Rheinmetall, Flex, Audi kutató-fejlesztő központ, Europtec, stb.), akkor a 2024-2029-es ciklus végére nagyjából még egymilliárd forinttal emelkedhet a városunk iparüzési adóbevétele, a cél tehát az, hogy **2029-re elérjük a 8,5 milliárd forintot.**
2. Az említett nagy projektek mellett szerencsére számos helyi, magyar tulajdonú cég és közép vállalkozás szeretne az előttünk álló időszakban bővítést végrehajtani, ezért **2026-ig 400 millió forint ráfordítással (amely kormányzati támogatásból rendelkezésre áll) tovább bővítjük az önkormányzati tulajdonú északi ipari parkot, közművesített, feltáró ipari úttal megközelíthető, értékesíthető telkeket kialakítva.**
3. A Metrans leendő közúti-vasúti terminálja és logisztikai központja mellett elkezdtük egy **önkormányzati tulajdonú logisztikai ipari park** kialakítását. Az első ütem elkészült, **2026-ig pedig megépül a csapadécsatorna és az áramcsatlakozási kapcsolatok is.** Erre a TOP Plusz programban a forrás rendelkezésre áll. A fejlesztés után a Metrans konténerterminálja mellett közművesített, bekötő úttal megközelíthető, értékesíthető telkek várják majd a kapcsolódó beruházásokat.
4. Újabb **autóipari nagyberuházás** valósul meg. 2024. augusztus 8-án tettük le az alapkövét a NEXT GEN MOBILITY elnevezésre hallgató, 35 milliárd forint ráfordítással megvalósuló, 10 ezer négyzetméter nagyságú gyárnak, amely a Zala ZONE Járműipari Tesztpálya és a Rheinmetall gyár mellett épül. A FLEX új üzeme a magyarországi autógyártóknak (így például a BMW-nek) fog nagyfeszültségű elektromos és hibrid járműalkatrészeket gyártani. Emellett a Ford és a Volkswagen vállalatokkal is szerződéses kapcsolatba kerül a cég. A fejlesztés 210 új munkahelyet teremt, melyből

20 álláshely magasan kvalifikált lesz és a kutatás-fejlesztéshez kapcsolódik majd. A beruházás értéke 35 milliárd forint (10 milliárd forint az új iparcsarnok megépítése, 25 milliárd forint pedig az automatizált csúcstechnológia). A 10 ezer négyzetméteres új üzemet 2025 nyarán szeretnék átadni. A 35 milliárd forint értékű projekt megvalósulását 7,8 milliárd forint állami támogatással segíti a kormány.

5. 2024-ben elkészül a **Bosch** kutató-fejlesztő központja a Zala ZONE Járműipari Tesztpálya mellett, a beruházás 5 milliárd forintból valósult meg és a 3500 négyzetméteres létesítmény 200 mérnöknek ad majd lehetőséget arra, hogy formálja a jövő meghatározó autóiipari technológiáit. Még idén befejeződik az **Euoptec Kft.** új, 2500 négyzetméteres iparcsarnokának építése 6 milliárd forint beruházással, 100 új munkahellyel gyarapítva a város munkaerőpiacát. Ugyancsak idén elkészül a **DTI Hungary Kft.** 2500 négyzetméteres iparcsarnoka, a fejlesztés 25 új munkahelyet teremt. Elkészül a **Techno-World System Kft.** 1400 négyzetméteres iparcsarnoka is a belső tehermentesítő út mellett.

6. A városban működő **cégek fejlesztéseit számos módon segítjük:**

- szükség esetén és ha van megfelelő területünk, akkor iparterület értékesítésével,
- a magánterületen kívüli, közterületen lévő infrastrukturális fejlesztésekkel (út, járda, kerékpárút, buszmegálló, közműcsatlakozás),
- mikro- és kisvállalkozóknak létrehozott kamattámogatási programmal,
- a szakképző intézmények, technikumok, a duális szakképző központ, a duális tanműhely, a felsőoktatási intézmények és a gazdasági kamarák bevonásával igényvezérelt képzések biztosításával,
- munkaerőpiaci képzésekkel, oktatásokkal, átképzésekkel.
- Azt ugyanakkor fontos rögzíteni, hogy Zalaegerszegen egyetlen cég sem kap az önkormányzattól semmilyen adókedvezményt (hiszen ilyen az Európai Unió szabályok szerint nem is adható), egyetlen cég sem kap az önkormányzattól semmilyen pénzügyi támogatást (erre ugyancsak nincs jogi lehetőség) és a 2 százalékos iparüzési adó keretei is egységesek az országos szabályozás alapján.

7. A 2014-es 7,5 százalékról 2024-re 2,3 százalékra csökkent a munkanélküliség Zalaegerszegen 5 ezer új munkahely létrehozása után, így ma már a további fejlesztések legfőbb akadálya, a cégek és az intézmények szempontjából a legnagyobb probléma a **munkaerőhiány**. Ennek kezelésére a közgyűlés egyhangú döntéssel fogadott el egy 18 pontból álló tervet, melynek része a szakemberlakások biztosítása, a lakásvásárláshoz nyújtott önkormányzati kamattámogatás, az első lakást vásárlók önkormányzati kamatmentes kölcsönprogramja, a lehetséges építési telkek

felajánlása, a szakképzési és a felsőoktatási ösztöndíjrendszer bevezetése, valamint a házasságot kötő fiatalok és az újszülöttek támogatása. A közgyűlés egyhangúlag fogadta el azt a határozatot, amely felhívta a helyben működő multinacionális nagyvállalatok figyelmét arra, hogy **működésük, illetve minden fejlesztésük esetében részesítsék előnyben a magyar, a hazai, zalai, zalaegerszegi munkavállalókat, hiszen nekünk az az alapvető érdekünk, hogy ne külföldi munkaerő lássa el a feladatokat, hanem lehetőség szerint a helyiek.**

8. Ahogy a fentiekben már bemutatuk, a 102 km² területű, 55 ezres lakosságú, 2,3 százalékos munkanélküliséggel rendelkező Zalaegerszegen viszonylag kevés beépíthető iparterület maradt, így új iparág, vagy újabb jelentős, nagy számú munkaerő alkalmazását feltételező vállalat megjelenése nem várható, hiszen nincsenek meg hozzá a feltételek. Így természetesen **akkumulátorgyár Zalaegerszegrre való telepedése sem jöhet szóba, sőt, illet az önkormányzat eleve nem is támogat.**

VÁROSÜZEMELTETÉS ÉS VÁROSFÉJLESZTÉS

9. Az európai energiaválság negatív hatásait jól kezeltük, de a magasabb energiaárak miatt ezután is fontos, hogy a kidolgozott **energiahatékonysági fejlesztési programot** folytassuk (további napelemes rendszerek, világítás korszerűsítés, fűtésrekonstrukció, épületek hőszigetelése, stb.). Erre a forrás részben a város költségvetésében, részben a TOP Plusz programban rendelkezésre áll.
10. Bevezetjük az **egységes intézményi energetikai irányítási rendszert**, a fejlesztés forrása a város TOP Plusz keretében rendelkezésre áll.
11. Az **önkormányzat tulajdonában 787 bérlakás van**, ami jóval több, mint sok nagyváros esetében. Ebből 734 lakást a LÉSZ Kft. kezel, a többi 53 lakás pedig különböző intézmények szakemberlakásai (pl. kórház, iskolák, színház). A LÉSZ Kft. által kezelt 734 bérlakásból 427 szociális alapon van bérbe adva (ezek átlagos bérleti díja havi 8-30 ezer Ft között van), 307 pedig úgynevezett költségelví bérlakás (albérleti kategória, ezek átlagos bérleti díja havi 29-75 ezer Ft között van). A 734 önkormányzati bérlakás esetében sajnos még mindig vannak, akik ezt a viszonylag alacsony bérleti díjat sem fizetik rendszeresen, így a kezelő LÉSZ Kft-nél jelenleg 51 millió forint a felhalmozott tartozások összege, melyért az önkormányzatnak, áttételesen a helyi közösségnek, a zalaegerszegi adófizetőknek kell kezességet vállalni. 2014-ben a bérlők által felhalmozott tartozás még 145 millió forint volt, következetes munkával sikerült ezt 2019-re 83 millió

forintra, 2024-re pedig 51 millió forintba csökkenteni (nem volt könnyű, mert míg a magántulajdonban lévő albérletek esetén a nem fizetők szerződése azonnal felmondható, addig az önkormányzati tulajdon esetében ez nem lehetséges, csak hosszadalmas jogi eljárással). **A lakásrendszer megőrzése és az önkormányzat tulajdonában lévő bérlakások folyamatos karbantartása és felújítása mellett cél az is, hogy a LÉSZ Kft. felé meglévő bérlői tartozásokat 30 millió forintba csökkentjük** (azért nem 0 Ft-ra, mert itt is reálisnak kell lennünk, sajnos vannak, akik már meghaltak, illetve olyanok is, akik nem érhetők utol, akár külföldre távoztak, így lesznek olyan tartozások, melyek soha nem lesznek behajthatók).

12. Bár Zalaegerszegen 787 önkormányzati bérlakás van, ami több, mint számos másik város esetében, mégis felmerül, hogy **lenne még igény az ilyen típusú lakásokra**. Írhatnánk most azt, hogy megígérjük: 2029-ig száz új bérlakást építünk, vagy ennyi használt lakással bővítjük a meglévő állományt. Ez azonban felelőtlen lenne!
- Mai, 2024-es áron számolva száz új lakás (például két darab, egyenként átlagosan 50 négyzetméteres, 50-50 lakásos társasház) építése 4,5 milliárd forintba kerülne. Ekkora forrása természetesen nincs az önkormányzatnak, ráadásul jelenleg sem Európai Unió, sem állami program nincs erre a célra.
 - Mai, 2024-es áron számolva száz, egyenként átlagosan 50 négyzetméteres használt lakás megvásárlása 3-4 milliárd forintba kerülne (egy lakás ára 30-40 millió Ft között van). Ekkora forrása nincs az önkormányzatnak, sőt, ilyen célra nem csak, hogy most sincs, soha nem is volt sem Európai Unió, sem pedig állami támogatás.
 - Szóba jöhetne még egy 20 éves futamidejű, több milliárdos banki hitel felvétele, azonban amellet, hogy az önkormányzatot ilyen mértékben nem szabadna eladósítani, azt se felejtsük el, hogy a törlesztőrészekkel és a kamatokkal is számolva olyan magas lakásbérleti díjakat kellene meghatározni, ami megfizethetetlen lenne pont annak a rétegnek, akiken segíteni akarunk.
 - **Van-e bármilyen más megoldási javaslat?** Igen, bár kétségtelenül nem olyan hangzatos, mint felelőtlenül beígérni száz új lakást!
 - **A szakemberek által kidolgozott modell a következő:** az önkormányzat a tulajdonában lévő, építésre alkalmas földterületeket a konstrukció iránt érdeklődő vállalkozásokkal együttműködve apportként biztosítja, ezzel a társasház építési költsége csökken, az önkormányzat átmenetileg tulajdonhoz jut az új ingatlanban, a vállalkozó pedig vállalja, hogy a belsőépítészeti tekintetében olcsóbb, de minőségi anyagokat használ fel. Így az eredmény kisebb lakásokat tartalmazó, olcsóbb társasházak megépülése lehet, melyek elérhetőbbek az érdeklődők számára, különösen az állami családtámogatási programokat is felhasználva.

13. Zalaegerszegen összesen 85 közterületi **játszótér** van a Bóbita játszótérrel és az Alsóerdei Sport- és Élménypark játszóparkjával együtt (ebbe a számba a bölcsődei, óvodai, iskolai játszótérek nem tartoznak bele, azok még ezen felül értendők). Ezek fenntartása, karbantartása és fejlesztése is komoly kihívás, különösen pénzügyi szempontból. Ugyanakkor, ha rossz idő van, esik az eső, hideg van, illetve tél van, akkor nincs olyan hely, ahova a családok tudják vinni a gyermekeket játszani. Ezért szeretnénk egy négy évszakos, fedett, fűthető, egész évben, rossz időben is használható **gyermekjátszóházat** építeni. A tervek már készülnek, az építkezés forrása a TOP Plusz programban rendelkezésre áll.
14. A **klímaváltozás** következtében nagymértékben átalakult az időjárás. A régi hosszabb, nyugodtabb esők mellett egyre gyakoribbak a trópusihoz hasonló gyors viharok megjelenése, és ilyenkor nem ritka, hogy egy óra alatt rázúdul a városra egy átlagos teljes hónap **csapadékmennyisége** (legutóbb Ausztria fővárosában, Bécsben fordult ez elő, megdöbbentő képeket lehetett látni az utcákon hömpölygő vízről, amit a csapadékcsatornák nem tudtak elvezetni). A sok évtizeddel ezelőtt épült, egészen más típusú időjárásra és csapadékmennyiségre tervezett csatornarendszer az ilyen felhőszakadásokat már nehezen kezeli. Ráadásul a városi rendszert csak egyben érdemes vizsgálni, hiszen bizonyos szakaszok bővítése a csapadékcsatornák átmérőjének szűkössége miatt, nem oldja meg az időjárás szélsőségeségéből fakadó problémákat. A Zalavíz Zrt. elkészített egy 600 oldalas részletes szakmai tanulmányt, melynek lényege a **komplex csapadékkezelési modell**. Reméljük, hogy a klímaváltozásra tekintettel jelenik majd meg olyan Európai Unió pályázat, amely ezt a célt szolgálja (jelenleg ilyen nincs). Addig is saját erőből, önkormányzati forrásból kezeljük a lokális csapadékvízvezetési problémákat. Ahogy 2019-2024 között, úgy a következő ciklusban is fontosnak tartjuk a **városi közművek** fejlesztését, ezért szeretnénk évente legalább 500 millió forint saját forrást fordítani az **egészséges ivóvíz** ellátásra és a **biztonságos szennyvíz** kezelésre. A keleti és a nyugati vízbázist EU-s forrásból már megújítottuk, új célunk az északi vízbázis kialakítása lesz, amelynek terveit elkészítettük és várjuk az újabb EU-s pályázati lehetőségeket.
15. Városunkban az elmúlt években sikerült elindítani egy olyan programot, amelynek célja a **fedett buszvárók** cseréje, felújítása. Ezt a következő ciklusban folytatni szeretnénk, azonban szükséges hozzá az együttműködés az állami céggel, a Volánbusz Zrt-vel, valamint a buszvárókon lévő reklámfelületek miatt a JCDecaux Hungary Zrt-vel és a Publimont Kft-vel.

16. Néhány belső munkálat után még idén befejeződik a **Zala Vármegyei Rendőrfőkapitányság** székházának felújítása.
17. Tovább folytatjuk a **Gébárti-tó** melletti fejlesztéseket. Ennek keretében tavasszal elkészült és megnyitott az új Hattyú Bisztró. A leromlott állapota miatt lebontott volt halőr ház helyén elkészült a közösségi tér és a kemence. Ősszel pedig elkezdjük a parkolóból a bisztróhoz vezető út aszfaltozását, a bisztró és a kézművesek háza előtti terület térkövezését, a gáton átvezető sétány aszfaltozását és közvilágításának kiépítését, valamint a tóstrand melletti parkoló aszfaltozását is. Ezek forrása a költségvetésben biztosítva van.
18. 22 évvel ezelőtt, 2002-ben adták át az **AquaCityt**, melynek állaga több mint két évtized alatt romlott. Ami 2002-ben egy országosan, sőt, a környező országokban is egyedülálló turisztikai attrakció volt, az 22 év elteltével sokat veszített a varázsából, hiszen ez idő alatt a környéken, a régióban több hasonló, de már modernebb, új attrakciókkal rendelkező létesítmény épült. Időszerűvé vált az AquaCity felújítása és akár új attrakciókkal való bővítése is. Erre a terveket elkészítettük, azonban jelenleg nem látszik olyan forrás, amiből meg lehetne valósítani az ötleteket, hiszen a turisztikai jellegű pályázatok támogatási aránya 50 százalék, tehát a szükséges összeg másik felét az önkormányzatnak kellene önerőként biztosítani, ami igen jelentős teher (pl. 4 milliárd forint értékű felújítás és bővítés esetén az önkormányzati önrész 2 milliárd forint lenne, ami természetesen nem áll rendelkezésre, így állami segítség nélkül megvalósíthatatlan). A tervek alapján rendbe kellene hozni a csúszdadombot, a régi csúszdákat el kellene bontani, új, modern, a mai igényeknek megfelelő csúszdák épülnének, felújításra szorulnak a gépházak és a medencék. A meglévő jakuzzik helyett ma már újakat kell létesíteni, továbbá szükséges lenne úszómedence és vizes játszótér építése, valamint új, melegvizes kút fúrása is.
19. A **gébárti turisztikai létesítmények** esetében külön, a 2000-es évekből örökölt probléma az önkormányzati és a magántulajdon egyszerre való jelenléte. Az AquaCity 2002-es megépülése után a beruházás az előzetes ütemterv szerint folytatódott volna 2003-ban a szomszédos területen egy önkormányzati fedett fürdő, majd egy önkormányzati négycsillagos hotel megépítésével, azonban ezek az állami forrásból tervezett projektek a 2002-es kormányváltás után már nem valósultak meg. Központi források hiányában a 2000-es évek közepétől inkább a magánvállalkozások által megvalósított beruházások kerültek előtérbe. Így épült meg, már vállalkozói alapon 2004-ben a magántulajdonban lévő termálfalu és kemping, 2007-ben pedig a szintén magántulajdonban lévő fedett

termálfürdő. Közben 2005-ben a magánvállalkozó egy 17 évre szóló szerződésben átvette üzemeltetésre a gébárti tóstrandot is. Ez a szerződés 2022-ben lejárt, az üzemeltetés 2023-ban visszakerült az önkormányzathoz. Most tehát a következő a helyzet:

- Az AquaCity az önkormányzat tulajdona és az önkormányzat cége üzemelteti.
- A gébárti tóstrand az önkormányzat tulajdona, 2005-2022 között magánvállalkozó bérelte és üzemeltette, 2023-ban visszakerült az önkormányzathoz az üzemeltetés.
- A gébárti termálfalu és kemping magántulajdon és magánvállalkozó üzemelteti.
- A fedett termálfürdő magántulajdon és magánvállalkozó üzemelteti.

Sajnos a magántulajdonban lévő fedett termálfürdővel kapcsolatban sok negatív véleményt is lehetett hallani az elmúlt időszakban, azonban sokan nem tudják, hogy magántulajdon, azt hiszik, hogy ez a létesítmény is az önkormányzathoz tartozik, így a kritikákban a várost emlegetik, ami nem jó turisztikai és városimázs szempontból. Sajnos patthelyzet van, hiszen a magánvállalkozó nem tud több forrást fordítani, vagy nagy felújítást megvalósítani a fedett termálfürdőben, arra pedig végképp nincs lehetősége, hogy megépítse a régóta vágyott gébárti négycsillagos hotelt. Ugyanakkor az önkormányzatnak sincs pénze arra, hogy megvásárolja a vállalkozótól a fedett fürdőt, majd fel is újítsa azt. Ezzel a problémával még többször kell majd foglalkozni a következő ciklusban is, de valószínűleg állami segítség, kormányzati szerepvállalás nélkül nem lehet megoldani.

20. Az előttünk álló időszakban befejeződik a **volt KÖBTEX** területén a bontás, folytatódik a **volt ruhagyár** területének rendezése, valamint elkészül a **volt SZMK** épület felújítása.
21. 2025-ben megújul a **Városi Hangverseny- és Kiállítóterem előtti tér**, ahol jelképesen megidézzük az egykori kerítést is. A forrás állami keretből rendelkezésünkre áll.
22. 2025-ben elkezdődik a **volt tiszti klub** felújítása a városrehabilitációs program részeként, kormányzati támogatásból.
23. Fontos cél a **TV torony** környezetének további szépítése.
24. Ugyancsak állami támogatással megújul a **Városgazdálkodási Kft.** telephelye és irodaháza, a forrás rendelkezésünkre áll (a szomszédos Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft. és a Zala-Müllex Kft. irodaháza már megújult). A fejlesztés 2025-ben készül el.

25. **Páterdombon** a ciklus végéig, 2029-ig közösségi teret alakítunk ki, a fejlesztés forrása a város TOP Plusz keretében rendelkezésre áll.
26. Ugyancsak közösségi tér jön létre 2029-ig **Kaszaházán**, a fejlesztés forrása a város TOP Plusz keretében rendelkezésre áll.
27. A Göcseji úti temető ravatalozóját és környezetét néhány éve felújítottuk, de a közeljövőben modernizálni szükséges az **Új temető ravatalozóját** is. Ennek terveit 2026-igtudjuk elkészíteni, 2029-ig pedig önkormányzati, vagy pályázati forrás függvényében felújítani.
28. Az elmúlt években szépen megújítottuk a Vizslaparkot, a Gébárti-tó környékét, a Kálvária teret (a Rózsák terét) és számos kisebb közösségi teret és zöldfelületet, azonban további fontos célok is vannak. Az egyik a **Béke ligetre** vonatkozik, amellyel kapcsolatban helyi lokálpatrióták és városvédők részéről érkezett javaslat arra, hogy ne csak megújuljon, hanem eredeti nevét (Rózsa liget) is kapja vissza. Mivel a Béke ligeti iskola is felvette alapítója nevét, így a ligetre vonatkozó javaslat megvalósíthatóvá vált, a Műszaki Osztály pedig feladatul kapta a liget felújítási terveinek elkészítését 2025-ben.
29. A Béke liget mellett van két olyan közösségi terület, amely zöldfelületként és turisztikai célpontként is fontos számunkra, azonban mindkettő a Zalaerdő Zrt. fennhatósága alá tartozik: az **Azáleás völgy** és az **Aranyoslapi forrás** környezete. Szeretnénk, ha ugyancsak mindkettő esetében lennének jelentősebb karbantartási és felújítási munkálatok, de ehhez meg kell egyezni a Zalaerdő Zrt-vel is.
30. A piac területén az elmúlt időszakban több fejlesztés is zajlott, hiszen elkészült a Göcseji Tudásközpont – Zalaegerszegi Helyi Termék Piac, megszüntettük a nem működő szökőkutat és a felesleges padokat, kamerarendszert szereltünk fel és a vizesblokkok is megújultak. A **Vásárcsarnokban** azonban további fejlesztésekre is szükség van, melyek közül a hűtési és fűtési rendszer, az árnyékolás, a nyílászárócsere, valamint az elektromos rendszer felújításra szorul és ki kell építeni a kamerarendszert is. Ennek a költségvetési fedezetéről gondoskodtunk.
31. Bár az elmúlt években rendszeresen Zalaegerszeg lett az 50 ezer lakos feletti városi kategóriában a legbiztonságosabb település, de tenni kell azért, hogy ez így is maradjon. Ezért a rendőrséggel együttműködve tovább bővítjük a **közbiztonsági kamerarendszert**, tovább szeretnénk erősíteni a **közterületi rendőri jelenlétet**, kezdeményezzük **kutyás járőrök** alkalmazását, segítjük a motoros és kerékpáros járőrök munkájának

folytatását, **növeljük a polgárórség támogatását**, valamint segítjük a Kertvárosi Polgárőr Egyesület megalakítását. Az a célunk, hogy **Zalaegerszeg a rend és a biztonság városa** legyen!

32. Az **állatvédelem** kiemelt helyet foglal el a városi célok között. Többek között az állattartókra is tekintettel szakítottunk 2020-ban az önkormányzati újévi tűzijáték hagyományával és csatlakoztunk a tűzijáték mentes települések csoportjához (Szombathely, Székesfehérvár, Pécs, Győr, stb.). Támogatjuk a helyi állatvédő szervezetek munkáját, kiemelten a Bogánics Állatvédő Egyesületet és az általuk működtetett állatmenhelyet, valamint a Bársonyfalp a Cicákért Zala Egyesületet és az általuk kezdeményezett akciókat. Az **állatmenhelyen** több felújítás és fejlesztés is történt, de mostanra olyan mennyiségű feladatot látnak el az ott dolgozó lelkiismeretes alkalmazottak és önkéntesek, amihez vagy egy jelentős beruházásra, vagy egy új helyre való költözésre lenne szükség. Mindkét lehetőséget vizsgáljuk és tartjuk a kapcsolatot az ezzel foglalkozó állami hivatallal is.
33. A 2019-2024 közötti ciklusban is megvalósultak olyan **állami nagyberuházások**, amelyek a város számára is fontosak voltak. Bár a világ sok tekintetben megváltozott körülöttünk, bízunk benne, hogy a kormány 2024-2029 között is folytatja majd a fejlesztéseket. Örülünk, hogy a kormány által elfogadott és a 2035-ig megvalósítandó beruházási keretprogramban nevesítve lett Zalaegerszeg tekintetében a Mentőállomás felújítása, az M76-os kétszer kétsávos gyorsforgalmi út befejezése, a zalaszentiváni deltavágány megépítése, a Zalaegerszeg és Nagykanizsa közötti vasútvonal villamosítása, valamint a 74-es út gyorsforgalmi úttá fejlesztése, továbbá a vasútállomás, az autóbusszpályaudvar, a Hevesi Sándor Színház és a Sportcsarnok felújítása, továbbá a Göcseji Falumúzeum bővítése. Bár ezek nem önkormányzati hatáskörű projektek, így konkrét célként a választási programban sem szerepeltetjük őket, mégis állami nagyberuházásként fontos, hogy Zalaegerszeg is mindent megtegyen ezek megvalósulásáért.

KÖZLEKEDÉS ÉS PARKOLÁS

34. Zalaegerszeg teljes területe 102,4 négyzetkilométer. A városban 542 névvel rendelkező közterület (út, utca, tér, járda, sétány) van. A helyrajzi számmal jelölt szakaszok, hegyi utak száma 327. Összesen tehát 869 önkormányzati közterület van Zalaegerszegen. Ha ezt egymás után tennénk, akkor a teljes hossza 520 km (215 km belterületen és 305 km külterületen) lenne. Viszonyításként: Magyarország keleti és nyugati határa között a leghosszabb húzható vonal 528 km. A járdák és gyalogutak hossza

további 225 km. Ezen felül az állam, vagyis a Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében lévő zalaegerszegi utak hossza 78 km. Ez összesen 600 km út (520 önkormányzati és 78 állami), valamint 225 km járda. Az utak alatt közművek húzódnak (ivóvízvezeték, szennyvízcsatorna, csapadékcsatorna, gázvezeték, optikai kábel, stb.). Ha egy csapásra szeretnénk felújítani Zalaegerszeg összes útját (600 km) járdáját (225 km) és az alattuk lévő közműveket, akkor több, mint 150 milliárd forintba lenne szükség. Minden önkormányzat számára ez a téma a legnagyobb kihívás. Tudni kell, hogy az önkormányzat saját forrásból évente 300-400 millió forintot tud néhány tucat út és járda javítására, felújítására költeni (érdekes összevetni a 150 milliárd forint igényvel és a 869 helyszínnel). Azt is fontos tudni, hogy városi utak felújítására nincs Európai Unió pályázat, így csak az állami támogatás jöhet szóba. Az elmúlt években az állami támogatást sikerült megszerezni és elindulhatott a **Kovács Károly Városépítő Program**, melynek keretében 15 milliárd forint kormányzati ráfordítással közel 100 helyszínen tudunk felújításokat megvalósítani. Azonban még a 100 helyszínen is kevés a 869-hez képest, pedig ennyi útszakasz néhány éven belül nem újult meg az elmúlt 30 esztendőben. Fontos cél, hogy a **Kovács Károly Városépítő Program folytatódjon és további állami támogatást szerezzünk az arányos városfejlesztésre, hogy minden egyes városrészre odafigyelve további utak, járdák, terek, parkolók és közművek újuljanak meg.** Nem az összes és nem egy ciklus alatt, hiszen az megint felelőtlen ígélet lenne, de nagyjából újabb 100 közterület felújítása reálisan megvalósítható 2029-ig.

35. Az utaknak azért is kell kiemelt témaként szerepelni a következő ciklus programjában, mert az **autók száma** Zalaegerszegen lassan kezelhetetlen mértéket ölt. Zalaegerszeg jelenlegi 55 ezres lakossága 26 ezer családra/háztartásra oszlik szét. 1998-ban a 26 ezer családra/háztartásra még csak 16 ezer gépjármű jutott (tehát 10 ezer családnak/háztartásnak autója sem volt, ők gyalog, kerékpárral és busszal közlekedtek). Azóta eltelt negyed évszázad, 25 év: ezalatt 20 ezerrel nőtt a gépjárművek száma! 2024-ben a 26 ezer családra/háztartásra már 36 ezer gépjármű jut (tehát van több ezer család, ahol már két, vagy akár három autó is van). Az autók száma folyamatosan, évente 5 százalékkal emelkedik Zalaegerszegen. Ha pedig azokkal is számolunk, akik a környező falvakból, vagy messzebb lévő településekről jönnek naponta Zalaegerszegre dolgozni, munkahelyre, óvodába, iskolába, egyetemre, bevásárolni, fodrászhoz, edzésre, meccsre, szórakozni, stb., akkor napi szinten 50 ezer gépjármű nehezedik a városi forgalomra. Ugyanakkor a belváros szerkezete évszázadok óta, a többi városrész szerkezete évtizedek óta adott, több hely nincs, a házakat/falakat nem lehet beljebb tolni, a meglévő utakat a házak miatt nem

lehet szélesíteni és a megmaradt zöldterületeket sem szabadna eltüntetni beépítésekkel.

- Mi lehet a megoldás?
- A belváros körüli városrészekben újabb parkolókat már csak a zöldfelületek megszüntetésével lehet kialakítani, ezt azonban a lakosság sem támogatja, ugyanakkor az elmúlt hónapokban megjelentek olyan magánvállalkozói kezdeményezések, melyek leromlott állagú területek megvásárlását célozzák, ahol **garázsokat** építenek fel, amiket bérbe adnak, vagy értékesítenek. Van már ilyen kezdeményezés Kaszaházán és Landorhegyen is, ez egy lehetséges, támogatható irány.
- Zalaegerszeg belvárosa viszonylag kis területen helyezkedik el, néhány száz méteres körben viszonylag minden elérhető. Ezért a nyugati trendeket is figyelembe véve elkezdtük olyan központi **parkolózónák** kialakítását, ahol lerakva az autót, szinten minden elérhető pár perc alatt (sportcsarnok előtt, stadion mellett, piac mögött, kórház és vasútállomás előtt, Mártírok-Kisfaludy utcák sarkán, stb.).
- Az autók számának drasztikus emelkedésével jelentősen csökkent a **tömegközlekedést** igénybe vevők aránya, ráadásul él az a rossz beidegződés is, hogy sokan autóval akarnak eljutni mindenhova és lehetőleg a cél bejárata előtt közvetlenül akarnak megállni. Érdemes javaslattal élni a zalaegerszegi buszjáratokat üzemeltető állami cég, a Volánbusz Zrt. felé, hogy igyekezzenek minél inkább utasbaráttá tenni a helyi közösségi közlekedést, de ennek során a költségekre is tekintettel kell lenni. Ne feledjük, hogy a kieső bevételt, tehát a veszteséget az önkormányzatnak kell kifizetni. 2022-re vonatkozóan 741 millió forintot, 2023-ra vonatkozóan 950 millió forintot kellett az önkormányzatnak fizetni az állami cégnek, a Volánbusz Zrt-nek.

36. Az elmúlt években több **ingyenes parkolót** újítottunk fel, illetve alakítottunk ki. Megújult és 126 férőhelyessé vált a Sportcsarnok előtti ingyenes parkoló, bővül a Zala Plaza melletti ingyenes parkoló, valamint új, 100 férőhelyes, ugyancsak ingyenes parkoló épült a Stadion mellett. Elkészítettük a Jégcsarnok mögötti területre egy további, 172 férőhelyes nagy ingyenes parkoló kiviteli terveit is, a megvalósításhoz nagyjából 350 millió forint állami támogatás megszerzése szükséges.

37. Bár az állami, megyei kórház, a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház nem önkormányzati intézmény, de mi is igyekszünk több módon segíteni a működését (önkormányzati szakemberlakások felajánlása a letelepedő orvosoknak, elektromos autók használatának lehetősége a szakembereknek, parkolókétyák, parkolóépítések, jótékonyági gyűjtések, stb.).

- A Mátyás király utca felújítása során 20 új parkolóhely létesült.

- A Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium tornacsarnok és vívóterem fejlesztéséhez kapcsolódva 45 új parkolóhely is épült.
- A Szent László utca és a Tomori Pál utca környezetében 35 új parkolót alakítottunk ki.
- Ez eddig 100 új parkolóhely a kórház körül. Emellett **elkészítettük a Baross ligeti, kórház melletti parkoló 50 új férőhellyel való bővítésének megvalósíthatósági tanulmányát**, melynek megépítéséhez állami forrásra lesz szükség, azonban ezt a fejlesztést már csak a zöldfelület kárára, a parkból való területleválasztással lehet megvalósítani.

38. Fontos tudni, hogy az állami, megyei kórház, a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház főépülete előtti parkoló nem önkormányzati parkoló, az teljes mértékben az állami intézményhez tartozik és nincs beleszólásunk a működésébe. Ugyanakkor a Baross ligeti önkormányzati parkoló esetében (különösen, ha a plusz 50 férőhelyes bővítés is megvalósul) érdemes megvizsgálni, hogy bizonyos ideig ingyenes legyen és a határidő lejárta után is mobiltelefonon keresztül lehessen intézni a parkolást. Azért nem ajánlott a teljesen ingyenessé tétel, mert pont ellenkező hatást váltanánk ki, mint ami a cél. Teljes ingyenesség esetén ugyanis nagyon sokan ott tennék le egész napra az autójukat ingyen, akik a környéken dolgoznak, vagy elutaznak vonattal, így azonban pont azok elől vennék el szinte az összes helyet, akik a kórházba jönnek. A célunk tehát az, hogy **kidolgozzuk egy informatikai rendszer segítségével a Baross ligeti, kórház melletti parkoló bizonyos ideig történő ingyenes használatának a lehetőségét.**

39. Ugyancsak érdemes megvizsgálni a **piac környékén egy hasonló informatikai rendszer segítségével az első két óra ingyenes parkolásának lehetőségét a Budai Nagy Antal utcai parkolóban**, ahol éppen most épülnek újabb férőhelyek. Igaz ugyan, hogy a Vásárcsarnoktól 200 méterre, a Stadion mellett kialakítottunk egy teljesen ingyenes, 100 férőhelyes parkolót, de sajnos a már említett rossz beidegződés miatt ez még sincs kihasználva, mindig sok az üres hely, mert sokan ezt már nagy távolságnak tartják és közelebb szeretnének megállni, lehetőleg közvetlenül a piac mellett.

40. Elsőre talán furcsa, hogy miért ebben a fejezetben írunk a 2007-ben bezárt egykori **Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ (MMIK)** üresen álló épületéről. Sajnos a Zala Megyei Önkormányzat 17 évvel ezelőtt rossz döntést hozott, hiszen egy jól működő intézményt szüntetett meg, ráadásul ott maradt a belvárosban egy üres, folyamatosan romló állapotú épület. Az ingatlan 2011-ben a megyei önkormányzattól az államhoz került át. Több terv is született a hasznosításra (2008-ban az Agora program, 2019-ben egy

négycsillagos hotel), azonban ezek nem váltak valóra. Amíg valamilyen új, reális, megvalósítható állami, vagy magánberuházás nem indul el, érdemes lenne elérni, hogy állami forrásból legyen elbontva az épület (a korrektség miatt új hely találásával az ott működő bisztrónak), vagy magánberuházó vásárolja meg és amíg nem kezd bele a fejlesztésbe, ugyancsak bontsa le az épületet és a helyén működjön addig parkoló. Ezzel egyrészt eltűnne az utolsó, a városképet még zavaró, üresen álló épület, másrészt a hasznosítással tovább enyhülnének a parkolási gondok.

41. Vannak olyan **nagyívű fejlesztési tervek**, amelyek túlmutatnak a 2024-2029 közötti cikluson, ugyanakkor közép- és hosszútávú célként fontos rögzíteni őket, hiszen az előkészítéssel és a tervezéssel már a következő években is foglalkozni kell. Ezek saját önkormányzati forrásból soha nem valósíthatók meg, mindenképpen külső, EU-s, állami, vagy bármely más pályázati forrás lesz hozzájuk szükséges az elkövetkező évtizedben, hiszen több tízmilliárd forint a forrásigényük.

- Belső tehermentesítő út folytatása a harmadik szakasszal, felüljáró építésével (Jákum utcától nyugatra, a stadion mögött elvezetve)
- Péterdomb mögött felhagyott egykori iparvágány helyén belső tehermentesítő út építése
- Az északi ipari parkhoz és a járműipari tesztpályához új kikötő út megépítése felüljáróval
- Déli átkötő út kialakítása a déli ipari park bekötésével és Zalabesenyő tehermentesítésével
- Balatoni úti körforgalmak kétsávosítása

42. A helyi tömegközlekedésről volt már szó. Zalaegerszegen régebben is és most is az állami cég, a Volánbusz Zrt., illetve annak jogelődje, a Zala Volán Zrt. működtette a helyi **buszközlekedést**. Az előző, öt éves szerződés 2023. december 31-én lejárt a Volánbusz Zrt-vel, ezért a közgyűlés pályázatot írt ki a 2024. január 1. és 2028. december 31. közötti újabb öt éves időszakra, melyre egyedül a Volánbusz Zrt. jelentkezett, azonban a pályázat érvénytelennek bizonyult, mert a cég nem tette meg azokat a szükséges vállalásokat, amelyeket az önkormányzat a város érdekeinek érvényesítése miatt előírt. Így az ide vonatkozó jogszabályok alapján két évre, 2024. január 1-től 2025. december 31-ig a Volánbusz Zrt. lett kijelölve közvetlen megbízással a szolgáltatás biztosítására, hogy ne maradjon tömegközlekedés nélkül a város. 2025-ben az önkormányzat újra kiírja a nyílt, Európai Unió közbeszerzést. Vannak európai és hazai példák arra, hogy nem az állami cég, hanem magántársaság látja el a helyi tömegközlekedési szolgáltatást, így nem kizárt, hogy magántársaság is ad majd be pályázatot. A **pályázó irányában elvárás**, hogy az eddigi tendencia folytatódjon, vagyis folyamatosan fiatalodjon a flotta

átlagéletkora, ismét szerezenek be új, környezetkímélő buszokat, az elektromos meghajtás mellett pedig érdemes lehet nyitni a hidrogénbuszok felé is (tesztelésük elkezdődött, az egyik tesztváros éppen Zalaegerszeg lesz 2024-ben). A város költségvetésében egyébként a legnagyobb kiadási tétel a helyi tömegközlekedés finanszírozása, a veszteség kifizetése. A Volánbusz Zrt. bevétele csak félig fedezi a szolgáltatás egész éves költségét. A veszteséget az önkormányzatnak kell kifizetni. 15 évvel ezelőtt 125 millió forint, 2022-ben 741 millió forint, 2023-ban pedig 950 millió forint vesztesége volt a Volánbusz Zrt-nek a zalaegerszegi buszközlekedés működtetésén, ami 2024-ben elérheti az egymilliárd forintot. Ennyit kell átutalnunk az állami cégnek a helyi tömegközlekedés működtetése és fenntartása kapcsán. Tulajdonképpen az egész éves iparüzési adóbevételünk közel 15 százaléka a helyi buszközlekedés veszteségének a kifizetésére megy el. Kétségtelen, hogy azokban a városokban is hasonló a nagyságrend, ahol magántársaságok üzemeltetik a tömegközlekedést, így nagy különbség nincs, de a piaci verseny csak jót tehet egy pályázat esetén. Ilyen magas összegért cserébe jogosan várja el önkormányzatunk és a helyi lakosság is a Volánbusz Zrt-től, vagy bármely más pályázótól a menetrend pontos betartását, a további fejlesztéseket, a járműpark modernizálását. Ezt megérdemli Zalaegerszeg és megérdemlik a helyi tömegközlekedést igénybe vevő zalaegerszegi polgárok is! Azt viszont fontos leszögezni, hogy saját, önkormányzati tömegközlekedési vállalat megalapítása nem lehet cél, hiszen olyan sok jogi, technikai, üzemeltetési és főleg pénzügyi problémát vet fel, amely csak rosszabb helyzetet eredményezne. Ilyenkor érdemes más városok példáját megnézni, ha úgy tetszik, más kárán tanulni, hiszen több város is bele akart vágni, de látva az említett problémát, inkább nem hozták létre a saját céget, illetve olyan városok is vannak, ahol megalapították a céget, majd néhány év múlva inkább felszámolták és visszatértek az állami/magánvállalat által biztosított szolgáltatáshoz.

43. Jelentős igény van a **kerékpáros közlekedésre**, akár a munkahelyre, akár az iskolába való eljutás céljából, de sokaknak a kerékpározás egészségmegőrzési és kikapcsolódási lehetőség is. A ciklus végéig a következő célok teljesíthetők reálisan:

- **Teskándi kikötést** biztosító kerékpárút megépítése.
- **Csácsbozsoki kikötést (egészen az arborétumig)** biztosító kerékpárút előkészítése és tervezése.

44. Kiemelt cél, hogy Zalaegerszeg is bekapcsolódjon az országos **gyorsforgalmi úthálózatba** és az elkészült két kisebb szakasz után végre befejeződjön a város és az M7-es autópálya összekötése, ami egyrészt gyorsabbá és biztonságosabbá teszi a Budapestre való eljutást, másrészt a gazdaságfejlesztés további céljai miatt is fontos, hiszen közvetlen

kapcsolatot teremt a sármelléki nemzetközi repülőtérrel. A kormánydöntés 2023-ban megszületett, azonban a városvezetésnek is feladata, hogy folyamatosan napirenden tartsa, támogassa és sürgesse az állami beruházást.

45. Szintén fontos az a hosszabb távú cél is, amely **Zalaegerszeg és Körmend** összekötését irányozza elő gyorsforgalmi úttal. A nyomvonalat a szakértők már kijelölték, a környezetvédelmi hatástanulmány is elkészült. Ezzel megvalósulna az M8-as úttal való összekötés, a közvetlen kapcsolat az osztrák határhoz, továbbá az M86-os úthoz kapcsolódva egy Zalaegerszeg-Körmend-Szombathely-Győr belső körgyűrű is.
46. Harmadik, ugyancsak hosszú távú célként pedig rögzíteni szükséges **Zalaegerszeg és Nagykanizsa** gyorsforgalmi útkapcsolatát, ami a jelenlegi 74-es utat váltaná majd ki a falvak kikerülésével.

OKTATÁS

47. **Andráshidán új bölcsődét** építettünk, az intézményt az ősz folyamán sikeresen el kell indítani.
48. A KEHOP Plusz pályázat keretében reméljük, hogy lesz lehetősége a tankerületnek pályázni az **andráshidai Öveges József Általános Iskola**, a **csácsbozsoki Izsák Imre Általános Iskola**, valamint a **Pálóczi Horváth Ádám Alapfokú Művészeti Iskola** (zeneiskola) energetikai felújítására. Az ezzel kapcsolatos egyeztetéseket a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériummal, valamint az EU-s Irányító Hatósággal elkezdtük.
49. Idén befejeződik a **Zrínyi Miklós Gimnázium** főépületének, melléképületének és kerítésének felújítása.
50. Ugyancsak idén befejeződött a **Deák Ferenc Technikum** felújítása.
51. 2025-re elkészül a **Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium** újabb épületszárnya, ami 360 négyzetméter alapterületű lesz, itt kap helyet az iskolalelkésztség, a médiaterem, néhány új szaktanterem, az irattár és a gazdasági iroda.
52. A ciklus folyamán megvalósul a **Tipegő Bölcsőde** felújítása, a projekt forrása az önkormányzat TOP Plusz programjában nevesítve van.

53. A ciklus folyamán megújul az **Úrhajós utcai Óvoda**, a projekt forrása az önkormányzat TOP Plusz programjában nevesítve van.
54. A ciklus folyamán felújítjuk a **Napsugár utcai Óvodát**, a projekt forrása az önkormányzat TOP Plusz programjában nevesítve van.
55. **Bazitán** a régi épület helyén új óvodát építünk, a projekt forrása az önkormányzat TOP Plusz programjában nevesítve van.
56. **Ságodban** ugyancsak megújul az óvoda, a projekt forrása az önkormányzat TOP Plusz programjában nevesítve van.
57. Miután a többi szárny és a tornacsarnok is megújult, a régi szárny felújításával befejeződik az **Ady Endre Általános Iskola és Gimnázium** rekonstrukciója, a projekt forrása az önkormányzat TOP Plusz programjában nevesítve van.
58. Fontos cél a **Ganz Ábrahám Technikum** felújítása, hiszen ez az intézmény látja el legnagyobb arányban szakemberekkel a helyi iparvállalatokat. A felújítás engedélyes és kiviteli terveit már elkészítette a Zalaegerszegi Szakképzési Centrum, így pályázati lehetőség függvénye a projekt indítása. A centrum stratégiai terve tartalmazza továbbá a Csány László Technikum új tantermekkel való bővítését és a Báthory István Technikum tanműhelyeinek modernizációját is.
59. Fejlesztjük a **pedagógiai szakszolgálat** intézményrendszerét, a projekt forrása az önkormányzat TOP Plusz programjában nevesítve van.
60. A szakképzés további erősítése érdekében az egykori Petőfi honvédlaktanya területén már működő duális szakképző központ mellett **új, modern tanműhely** épül. Az 1,7 milliárd forint értékű beruházás EU-s forrása a Zalaegerszegi Szakképzési Centrumnál már rendelkezésre áll, a projekt idén elkezdődik. A duális tanműhely tovább erősíti a helyi szakképzést, az iparral és a gazdasági szereplőkkel való eredményes kapcsolatot, valamint a technikumok beiskolázását.
61. A gyermekeket időben fel kell készíteni az egyre bonyolultabbá váló és rohamosan fejlődő digitális világra, valamint a mesterséges intelligenciában rejlő előnyökre és veszélyekre, ezért a ciklus folyamán tervezzük egy **digitális élményközpont** kialakítását a duális szakképző központ és a leendő duális tanműhely mellett, melynek engedélyes és kiviteli tervei már elkészültek, forrása pedig RRF-es EU-s forrásból lenne biztosítva. Ugyancsak RRF forrás függvénye a Pannon Egyetem

Zalaegerszegi Egyetemi Központjában és a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Zalaegerszegi Képzési Központjában tervezett beruházások megvalósítása, melyek a város számára is fontosak!

KULTÚRA

62. Elkészítettük a **Göcseji Falumúzeum** felújításának és bővítésének engedélyes és kiviteli terveit. Az első ütemben már megújult a Hencz malom, megépült a rámi kápolna és temetődomb, elkészült a pákászkunyhó, áthelyezték a kástut, új helyre került Szabolcs Péter Király és Királyné című szobra, kialakították az I. világháborús emlékművet, a fejfákat és a kereszteket, valamint a fatemplomba került a restaurálás után az 1796-os Klügel-orgona. A második és a harmadik ütem tovább növelné a turisztikai, a közösségi és akár az üzleti hasznosítási lehetőségeket (étterem, pajta, esküvők, lakodalmak, stb.). A projekt állami forrásból valósulhat meg, nevesítve van az állami beruházási tervek között.
63. Ugyancsak elkészítettük az engedélyes és kiviteli terveket a **Hevesi Sándor Színház**, a **Griff Bábszínház**, a **színészház** és a **Ruszt József tér** felújítására vonatkozóan. A projekt állami forrásból valósulhat meg, nevesítve van az állami beruházási tervek között.
64. **Andráshidán** az elmúlt időszakban új óvoda épült, jelenleg pedig folynak az új bölcsőde kivitelezési munkálatai. Az iskola felújítására KEHOP Plusz pályázatot szeretne beadni a tankerület, így oktatási-kulturális szempontból egy fontos cél maradt még, ez pedig a **közösségi ház**, a civil szervezetek találkozóhelyének felújítása.
65. A **többi városrészben** is jelentős szerepe van a **közösségi házaknak**, így azok folyamatos karbantartása, felújítása, fejlesztése helyi érdek, amit az önkormányzatnak támogatni kell.
66. Bár a **Deák Ferenc Megyei Könyvtárban** egy jelentősebb belső felújítás megvalósult, az épület jellege és az 1967-ben alkalmazott, azóta korszerűtlenné és energiahatékonysági szempontból elavulttá vált építészeti megoldások miatt szükséges olyan pályázati lehetőségeket keresni, amellyel modernizációt lehet végrehajtani.
67. 2004-ben egy nagyszabású felújítás valósult meg a **Keresztury Dezső Városi Művelődési Központ** épületén, 2020-ban pedig elkészült az intézmény előtti új tér és lépcsősor. A következő feladat az energetikai

korszerűsítés, akárcsak az **Apáczai Csere János Művelődési Központban**, ahol 2024-ben nagyszabású fűtésrekonstrukció zajlott.

68. 2025-ben megújul a **Városi Hangverseny- és Kiállítóterem** előtti tér és az intézményen belül is már számos felújítás zajlott, azonban a hang- és fénytechnikai eszközök tekintetében még szükség van a modernizációra.
69. A TOP CLLD pályázat keretében ugyancsak megújultak az **Art Mozi** belső terei, de a fűtésrekonstrukció csak részben valósult meg, így azt még mindenképpen pótolni kell.
70. A Jánkahegyen található **Keresztury ház** állaga sokat romlott az elmúlt évtizedekben, ezért a belvárosi Keresztury lakás értékesítése után, az onnan befolyt összeg egy részéből szükséges elvégezni az állagmegóvást.
71. A koronavírus világjárvány első évében, 2020-ban a pandémiát kísérő gazdasági nehézségek miatt szinte valamennyi **kulturális, művészeti és közösségi támogatást** csökkenteni kellett, azonban 2022-től ezeket az összegeket évről évre tudtuk növelni. 2024-ben is tovább emelkedtek a keretek és az a cél, hogy a ciklus végére minden támogatási forma meghaladja a korábbi tételeket.
72. A Hevesi Sándor Színház és a Griff Bábszínház **állami finanszírozására** vonatkozó szerződés 2024. december 31-én lejár, így év közben újra kell tárgyalni, hogy 2025. január 1-től továbbra is biztosítva legyen a hozzájárulás. A minisztériummal folytatandó tárgyalások során fontos, hogy a két támogatási keret növekedjen, illetve érvényesüljön az inflációkövetés.
73. Nem önkormányzati, hanem állami intézmény a Magyar Nemzeti Levéltár **Zala Vármegyei Levéltára**. Ugyanakkor az önkormányzat szempontjából is lényeges az az állami elképzelés, amely hosszú távon elköltöztetné a levéltárat a jelenlegi helyéről, a Széchenyi térről, a Kvártélyházból a Mártírok útján üresen álló, egykori Kaffka kollégium épületébe. Az elképzelés mindenképpen támogatandó a város szempontjából is.

EGÉSZSÉGÜGY

74. „Az egészség nem minden, de az **egészség nélkül minden semmi.**” – Arthur Schopenhauer tökéletesen fogalmazta meg, hogy miért kell vigyáznunk az egészségünkre. Természetesen a következőkben elsősorban az egészségügyi ellátórendszer lehetséges fejlesztéseit vesszük számba,

azonban ezekre akkor van szükség, ha már megtörtént a baj, ha már betegek vagyunk és gyógyításra, kezelésre van szükség, amely legtöbbször hosszadalmas és drága. Sokkal olcsóbb és hasznosabb a prevenció, vagyis a megelőzés, a rendszeres szűrővizsgálatokon való megjelenés, de sajnos ezt nagyon sokan nem veszik komolyan, elhanyagolják, nem szánnak rá időt. Holott a rendszeres, évenkénti, ráadásul ingyenes szűrővizsgálatokkal számos betegséget lehetne időben beazonosítani és eredményesen kezelni. Éppen ezért az **Egészséges Zalaegerszeg** szakmai koncepció legfontosabb eleme egy **városi szintű szűrőprogram** elindítása, melyben az önkormányzat szoros együttműködésben a házi orvosokkal, a védőnőkkel és az állami egészségügyi intézményekkel, szervezetekkel, kórházzal ingyenes szűrőprogramokat szervez, illetve azokat folyamatosan népszerűsíti.

75. Az élet legszebb pillanata, amikor a szülők által vágyott **kisbaba** megszületik. A gyermek a jövő, ami a reményt hordozza. Sajnos Európa lakossága és benne Magyarország lakossága is előregszik, hiszen többen halnak meg, mint ahányan születnek. Annak, hogy egyre kevesebb gyermek születik, számos szociológiai, társadalmi és gazdasági oka is van a késői gyermekvállalás mellett, de sajnos egyre gyakoribb ok a meddőség, amely az Egészségügyi Világszervezet adatai alapján is mára népbetegséggé lett minősítve. A nyugat-európai országokban 15-20 százalék a meddő kapcsolatok aránya. Magyarországon Kopp Mária munkacsoportja 19 százalékot állapított meg, a jelenlegi számítások alapján minden ötödik párkapcsolat meddő. Ez közel 200 ezer párt érint. Az érintett párok gyermeket szeretnének, ez azonban csak mesterséges úton lehetséges. Hazánkban a gyermekek 2,6 százaléka mesterséges megtermékenyítéssel születik, az európai átlag 4 százalék körül van, az arány Dániában a legmagasabb, 6,2 százalék. 2022 óta Magyarországon teljesen ingyenes a meddőségi kezelés, a hozzátartozó gyógyszerek és a lombikbébi program. Mivel a 200 ezer országosan érintett párból Zalaegerszegen is számosan vannak, továbbá a meddőség a jövőben is népbetegséggé lesz jelen, ugyanakkor közösségünknek érdeke, hogy minél több, a szülők által áhított baba szülessen meg, ezért az önkormányzat a házi orvosokkal, a védőnőkkel és az állami egészségügyi intézményekkel, szervezetekkel, kórházzal az érintett párok számára ingyenes felvilágosító programokat szervez, illetve azokat folyamatosan népszerűsíti.

76. Újabb három **orvosi rendelőt újítunk fel** (Kölcsey u. 11., Mátyás király u. 16., Gazdaság u. 21.), a projekt forrása az önkormányzat TOP Plusz programjában nevesítve van.

77. Az Országos Mentőszolgálat régi terve, hogy Zalaegerszegen új **mentőállomás** épüljön. Az engedélyes és kiviteli tervek elkészültek, így állami forrás függvénye, hogy mikor indulhat el a beruházás.
78. Az állami, megyei kórházban, a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórházban az elmúlt években 5 milliárd forint értékben valósultak meg felújítások és eszközfejlesztések, azonban van az intézménynek egy olyan célja, amely városunk önkormányzata által is mindenképpen támogatandó, ez pedig egy új, modern **belgyógyászati tömb** kialakítása és egy belső, nagy befogadóképességű **parkolóház** megépítése. Az állami kórház a tanulmányterveket elkészítette és azt gondoljuk, hogy minden politikai oldalnak a saját kapcsolatrendszerén keresztül maximális támogatást kell adnia ahhoz, hogy az erre tervezett RRF-es EU-s forrást el is nyerhesse az intézmény.
79. Addig, amíg az állami kórházban a belső parkolási lehetőség nem teremődik meg, fontos, hogy az **intézmény körüli önkormányzati parkolók** száma is növekedjen. Az elmúlt időszakban 100 új parkolóhelyet alakítottunk ki (ahogy ezt a közlekedési részben bemutattuk), további 50 pedig építhető a Baross ligeti parkoló bővítésével, de ezt a fejlesztést már csak a zöldfelület kárára, a parkból való területleválasztással lehet megvalósítani. Ezzel párhuzamosan itt ki lehetne próbálni egy új projektet, hogy bizonyos ideig ingyenes legyen a parkolás és a határidő lejárta után is mobiltelefonon keresztül lehessen intézni a hosszabbítást. Azért nem ajánlott a teljesen ingyenessé tétel, mert pont ellenkező hatást váltanánk ki, mint ami a cél. Teljes ingyenesség esetén ugyanis nagyon sokan ott tennék le egész napra az autójukat ingyen, akik a környéken dolgoznak, vagy elutaznak vonattal, így azonban pont azok elől vennék el szinte az összes helyet, akik a kórházba jönnek. A célunk tehát az, hogy kidolgozzuk egy informatikai rendszer segítségével a Baross ligeti, kórház melletti parkoló bizonyos ideig történő ingyenes használatának a lehetőségét.
80. Az önkormányzat fenntartásában lévő idősklubokat az elmúlt években mind felújítottuk, akárcsak az Idősek Gondozóházát és a volt József Attila iskola épületében kialakított Idősek Otthonát. Azonban mind az önkormányzati működtetésű gondozóházban és idősek otthonában, mind pedig az egyházi fenntartású Gondviselés Házában egyre nagyobb a jelentkezők száma, ami azt mutatja, hogy az **intézményi rendszerű idősellátás** a demográfiai folyamatok miatt egyre fontosabbá válik egész Európában, azon belül Magyarországon és Zalaegerszegen is. Az Idősek Otthona mellett van annyi üres terület és egy plusz, megvásárolható magántelek is, ami lehetővé teszi a bővítést, ehhez EU-s, vagy állami forrásra, pályázatra lenne szükség. A volt Pais iskola egyik szárnyában

működő, egyházi fenntartású Gondviselés Háza ugyancsak elkészítette a plusz 50 férőhelyes bővítés terveit, továbbá létrehoznának egy 20 fős hospice ellátást is a halál előtti utolsó hetek, hónapok emberhez méltó körülményeinek biztosítására. Ez ugyancsak támogatandó cél.

KLÍMAVÉDELEM ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁG

81. „A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön” – David Brower híres környezetvédelmi aktivista tökéletesen megfogalmazott mondatát választottuk Zalaegerszeg **klímastratégiájának** mottójául. Városunkban kiemelten kezeljük a környezetvédelmet, a klímaváltozás elleni küzdelmet. Ennek fontos része a zöld, környezetkímélő hulladékgazdálkodási fejlesztések megvalósítása, a megújuló energiaforrások használata, az energiatakarékosság, az újrahasznosítás, a zöld közlekedés és még több zöld terület.
82. A KSH legfrissebb jelentése alapján Zalaegerszeg a negyedik legzöldebb magyar város. Az **önkormányzati tulajdonú zöldterületek** nagysága: 208 hektár (csak összehasonlításként, a nálunk nagyobb városokban - Nyíregyháza: 190 hektár, Debrecen: 177 hektár, Kaposvár: 150 hektár, Szolnok: 150 hektár, Szombathely: 139 hektár, Veszprém: 92 hektár). Ennek alapján az egy lakosra jutó önkormányzati zöldterület aránya Zalaegerszegen 38 m² (szintén összehasonlításként: Nyíregyháza: 16 m², Debrecen: 9 m², Kaposvár: 25 m², Szolnok: 22 m², Szombathely: 18 m², Veszprém: 16 m²). A sorrend: 1. Pécs: 76 m²/lakó; 2. Székesfehérvár: 45 m²/lakó; 3. Békéscsaba: 39 m²/lakó; 4. Zalaegerszeg: 38 m²/lakó. Az összes többi megyeszékhely mögöttünk van. Idén tavasszal elértük a 10 ezer új facsemete elültetésének 2019-ben kitűzött, eredetileg 5 ezres, majd 10 ezresre módosított célját. A ciklus végéig, 2029-ig megpróbálunk további **5 ezer fát ültetni**, azonban tudni kell, hogy a városi, beültethető területek lassan elfogynak, így az erdősítés is alternatíva lehet.
83. A helyi közlekedési flottában a már meglévő, 11 új, modern, **környezetkímélő elektromos autóbusz** mellé továbbiak beszerzését és/vagy **hidrogénbusz** flottába állítását érdemes szorgalmazni. Ez utóbbira országos tesztelés indult, ami Zalaegerszeget is érinti és amennyiben sikeres lesz, talán városunkba is kerülhetnek ilyen buszok.
84. Jelenleg 17 **elektromos töltő** üzemel a városban, melyek számát az igények alapján érdemes tovább növelni.

85. A keleti és a nyugati vízbázist egyre nagyobb terhelés éri, ezért ki kell építeni az **északi vízbázist**, amellyel a Zalavíz Zrt. szakemberei már foglalkoznak és keresik a megfelelő EU-s pályázati lehetőséget, hiszen az egészséges ivóvíz biztosítása a jövő egyik legjelentősebb feladata. A fejlesztés célja a város és a regionális víziközmű rendszerhez tartozó települések hosszútávú vízellátásának biztosítása, mind a lakossági, mind a városhoz szervesen hozzátartozó, a jövő gazdasági fejlődését biztosító ipari beruházások vízigényének kielégítése. A projektben létesítendő kutak 36800/1450-7/2023 számon elvi vízjogi engedéllyel rendelkeznek. A projekt keretében megépülne az északi vízbázis 8.000 köbméter/nap kapacitással, a szükséges vízkezelő technológiával, előtárolóval, vízmű épülettel, az északi ipari parkban egy 2.000 köbméteres víztoronnyal és a szükséges vízellátó hálózattal.
86. Ugyancsak összeállították a Zalavíz Zrt. szakértői azt a koncepciót, amely a **geotermikus fűtési rendszer** alkalmazását tenné lehetővé a melegvizes kúttól és a kapcsolódó gépészettől számítva egy meghatározott körben.
87. A **biztonságos szennyvízkezelés és hulladékgazdálkodás** szintén a jövő kihívásaihoz tartozik. Városunkban éves szinten 25 ezer tonna hulladék képződik, a szám pedig évről évre egyre nagyobb. Így a búslakpusztai hulladékfeldolgozó további kapacitásbővítése, illetve az ahhoz kapcsolódó hulladékipari kutatás-fejlesztési projektek lehetőséget nyújthatnak a probléma hosszú távú kezelésére.
88. A Zalavíz Zrt. szakemberei kidolgozták az **integrált csapadékvíz gazdálkodás** modelljét. Rendkívüli csapadék események esetén Zalaegerszeg domborzati viszonyai miatt a belvárosi zárt csapadékvíz elvezető hálózat túlterhelése következik be, ezáltal elöntések keletkeznek. A problémát súlyosbítja, hogy abban az esetben, ha a befogadó Zala folyón ezzel egyidejűleg árhullám vonul le, a belváros elöntése tartóssá válhat. Ez a komplex fejlesztés több milliárd forint forrást igényel, így csakis EU-s, vagy állami forrásból valósítható meg. A projekt tartalmazza a csapadékvíz rendszer tehermentesítésére vonatkozó fejlesztési beavatkozásokat:
- Meglévő záportárolók fejlesztése, optimalizálása.
 - Meglévő, kritikus állapotú vízelvezető létesítmények rekonstrukciója, kapacitásbővítése, hálózati átkötések, átkormányzások kialakítása.
 - Külső területeken visszatartás (szivárogtatás, tározás, hasznosítás) kialakítása szükséges a kritikus pontokon.
 - Kisebb- és közepes tározók, szivárogtató rendszerek, csúcscsökkentő létesítmények kialakítása.

- A kritikus csomópontok (pl. felszíni vízvezetés zárt szelvényre váltása) fejlesztése: egyesített műtárgyban hordalékfogó, gallyfogó rács, by-pass ág kialakítása.
- Csapadékvíz-elvezetés üzemeltetéssel összefüggő fejlesztése áramlástan vizsgálat által meghatározott módon.

89. Érdemes foglalkozni a **biogáz villamos energia célú felhasználásának** növelésével. A szennyvíztelepen termelt biogázból hő- és villamos energiát előállító gázmotorok felújítása és/vagy fejlesztése a kapacitás és kihasználtság 50 százalékos bővülését eredményezné.

90. EU-s tagállami vállalás, hogy 2024. január 1-től elkülönítetten kell gyűjteni a biológiailag lebomló hulladékot (külön a zöldhulladék és külön minden más, pl. konyhai hulladék, ételmaradék, papír, stb.). Ezért lehetőség nyílik a **biogáz mennyiségének növelésére**. A szennyvíztelep alkalmassá tehető arra, hogy 50 százalékkal több biológiailag lebomló szerves hulladékot fogadhasson. Így évente 900 ezer köbméter biogázt tudnánk előállítani a jelenlegi 600 ezer köbméter helyett. Ehhez szükséges egy hulladékfogó építése.

91. Az idei évben 227 millió forint állami támogatást igénybe véve 1296 hagyományos lámpatestet (nagy nyomású nátrium és higanygőz, valamint kompakt fénycső) cseréltünk le új, modern, **energiatakarékos égőkre**, valamint az AquaCity melletti parkolóban és az odavezető úton próbaképpen kiépítjük a HDMR Smart City rendszert (komplett web alapú világításvezérlő szoftvercsomag mozgásérzékelővel és körzetvezérlővel). Mindezzel évente 245 ezer kWh energiamegtakarítást és évi 66 millió forint pénzügyi kiadáscsökkentést érünk el. Ha ezt a programot befejezzük, akkor már csak 1700 hagyományos lámpatest (nagy nyomású nátrium és higanygőz, valamint kompakt fénycső) marad a külső városrészekben, ezeket szintén le kellene cserélni energiatakarékos, vezérelhető, okos közvilágításra. Mivel a csere jelentős megtakarítással jár, ezért érdemes lenne fejlesztési célú banki konstrukcióban is gondolkodni.

92. Folytatjuk a **napelemes rendszerek** telepítését a középületeken. Az önkormányzati tulajdonban lévő intézmények (óvodák, bölcsődék, időotthonok, sportlétesítmények) és az önkormányzati cégek energiateljesítményének csökkentése fontos cél, melyet fogyasztásarányos (bővíthető) napelemes rendszerek telepítésével valósítunk meg 18 intézmény esetében. A telepített rendszerek, 50 kW-nál kisebb teljesítményű háztartási kis erőművek. 2023-ban kilenc helyszínen már megvalósult a fejlesztés, 2024-ben pedig újabb kilenc épületre kerülnek napelemek. Ugyanakkor a 18 intézményen túl is vannak még nagy

energiafogyasztók (pl. a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, a Keresztury Dezső Városi Művelődési Központ és annak városrészi alegységei), ezért szükség lesz egy további ütemre is, hogy a napelemes rendszerek energiatermelő tevékenysége ezeken a helyszíneken is enyhítse az üzemeltetési költségeket.

93. Szeretnénk kiépíteni az **Egységes Intézményi Energetika Irányítási Rendszert**, a célra a TOP Plusz programban a forrás rendelkezésre áll. A projekt célja a legmodernebb Smart Building technológiák gyakorlatba ültetése Zalaegerszegen, olyan módon, hogy azok a hatékonyabb és alacsonyabb energiaköltségű üzemeltetés céljait egyaránt teljesítsék. A rendszer egyrészt szoftveres adatbázis kezelésre lesz képes, nyomon követve az összes önkormányzati intézmény és épület villamos- és hőenergiafogyasztásának számláit, másrészt tartalmazza a szenzoros okos mérésen, szabályozáson alapuló, valós idejű energiafelügyeleti és vezérlőrendszert négy nagyfogyasztó esetében (mérési pontok, IoT platform, dashboard kialakítása, szoftver beszerzése adatfeldolgozás céljára).

SPORT

94. Zalaegerszegen **45 sportágban 81 sportszervezet** működik. A város területén összesen **37 regisztrált** sportlétesítmény van. A 81 sportszervezet igazolt létszáma közel 9 ezer fő, így a családtagokkal is számolva több tízezeren érdekeltek a helyi sportéletben. A 81 sportszervezet közül 62 részesül önkormányzati támogatásban, közülük 22 sportegyesület egymillió forintot meghaladó összeggel. 37 sportegyesület kedvezményesen használhatja a város regisztrált sportlétesítményeit.
95. Az önkormányzat támogatása a **szabadidősport** terén a feltételek biztosításában és programok, rendezvények szervezésének segítségével valósul meg, erre a jövőben is kiemelt figyelmet kell fordítani. Az önkormányzat az **iskolai sport, diáksport** támogatását a mindenkori költségvetésben előre tervezetten biztosítja a következő években is. Az **utánpótlás nevelés** támogatását az iskolai sport, diáksport feltételeinek biztosításában, versenyek, rendezvények megrendezésében való közreműködésben segíti az önkormányzat, ezen a gyakorlaton továbbra sem kívánunk változtatni. Az önkormányzat sportcélú finanszírozásának legjelentősebb szelete a **verseny- és élsport** támogatása, annak ellenére, hogy ezt alapvetően üzleti alapon kellene működtetnie elsősorban a gazdasági szférának, hiszen ez nem elsősorban önkormányzati feladat. Mivel azonban a verseny- és élsport ún. piaci alapú működtetése egyelőre

még nem éri el a nyugat-európai szintet, amennyiben az önkormányzat nem akar lemondani sikeres sportágak jelentős városmarketinget eredményező városi jelenlétéről, nagyobb önkormányzati támogatást kell vállalnia a fejlettebb gazdasággal rendelkező, elsősorban nyugat-európai országok gyakorlatához képest. Az önkormányzati támogatások azonban nemcsak a városmarketing szempontjából fontosak, ugyanilyen hangsúlyos szempont a város polgárai, a családok, az idősebb és fiatalabb korosztályok, a gyermekek sportolási, testmozgási lehetőségeiknek a biztosítása is, segítve ezzel az egészséges életmód életvitelszerű kialakítását. Ennek következtében a sportlétesítmények fenntartása után továbbra is ez a legnagyobb tétel az önkormányzat sportcélú kiadásai között. Az önkormányzat a helyi sportélet támogatására a költségvetés 2,5 százalékát fordítja. A megyei jogú városok sportfinanszírozásának aránya 1 és 2 százalék között mozog, így elmondható, hogy Zalaegerszeg sportfinanszírozása méltó a Nemzet Sportvárosa címhez, hiszen a költségvetés arányaihoz mérten a sport, az egészséges életmód támogatására a 25 megyei jogú város közül Zalaegerszeg az egyik legtöbbet fordító önkormányzat. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy figyelembe véve az önkormányzat pénzügyi tehervállaló képességét, ennél több sportszervezetet, vagy ennél még nagyobb arányú összegeket már nem tud felvállalni az önkormányzat, fontos, hogy ebben is reálisak legyünk és ne ígérjünk később vállalhatatlan finanszírozási tételeket.

96. Az elmúlt években szinte minden sportlétesítmény megújult a városban, de természetesen van még néhány hiányosság. Ezek közül idén megújult a **búslakpusztai sportlőtér**.
97. Hamarosan elkészül a **birkózó terem** felújítása és bővítése is, már csak az utolsó munkafázisok vannak hátra.
98. Régi vágya a zalaegerszegieknek, hogy újuljon meg az 1980-ban átadott, mára sok tekintetben, főleg energetikailag korszerűtlenné vált **sportcsarnok**. Sajnos a sportparketta már olyan állapotban van, ami miatt a kosárlabda mérkőzésekhez szükséges szövetségi engedély is veszélyben van, így azt még az idén szükséges felújítani. A szabványoknak és előírásoknak megfelelő sportparketta kialakítására TAO pályázatot nyújtottunk be, melyben 70 százalék az állami forrás, 30 százalékot pedig az önkormányzat biztosít. Sajnos a padok sem felelnek meg a nemzetközi elvárásoknak, azokat székes ülőhelyekre kellene cserélni. Korábban felvetődött a jelenlegi mögött egy új, nagyobb sportcsarnok építésének lehetősége, azonban a járvány, a gazdasági problémák és az energiaválság alaposan megváltoztatták a körülményeket, különös tekintettel a méretekre, a szurkolás hangulatára, a fenntartásra, az energiaköltségekre. Ezért már

vizsgáljuk a meglévő sportcsarnok felújításának lehetőségét. A meglévő épület átépítésével és teljes felújításával egy 6.758 négyzetméter alapterületű, a jelen korunk követelményeinek megfelelő sport- és rendezvénycsarnok lehetne Zalaegerszegen. A felújítás során a sportcsarnok épülete statikai megerősítést, homlokzata új burkolatot kapna és megtörténhetne az elavult nyílászárók cseréje is. A gépészeti felújítás során alacsony hőmérsékletű fűtőközeggel, hőszivattyúval működtetett hővisszanyerős, örvénykamrás szellőztetőgépek épülnének be. A világítás LED-es lámpatestekkel lenne korszerűsítve. Az energetikai korszerűsítés keretében új telepítésű napelemes rendszer támogatná majd a gazdaságos üzemeltetést. A sportcsarnok biztonságos üzemeltetéséhez szükséges, szakhatósági előírásoknak megfelelő fejlesztések megvalósítása: üléselés, biztonsági világítás, menekülési útvonalat jelző rendszer kialakítása, arcfelismerő rendszer működésének fejlesztése.

99. Az Ifjúsági és Sportcentrumban működő **tekecsarnokban** lévő 6 sávós tekepálya már több nemzetközi sporteseménynek biztosított helyszínt. A város és az üzemeltető az elmúlt években felújítási munkákat végzett, azonban az épület állagmegóvása miatt átfogó felújítási munkák szükségesek. Az automatikai rendszer elavult és a meghibásodás egyre gyakoribb, ilyenkor több pálya válik egyszerre használhatatlanná, komplett felújítás szükséges (bábuállító automatika, zsinórátvezető, kijelző berendezések, kiíró berendezés, gurítódeszka borítás csere, golyófogó függöny csere, golyófogó szekrény csere, elhasználódott tekegolyók stb.).

100. Az önkormányzat tulajdonában van a **stadion**, amely 2002-2004 között lett részlegesen felújítva. A lelátók lefedését biztosító, 20 éve, 2004-ben elkészült PVC ponyva élettartama már meghaladja a gyártók által megadott 10-15 éves élettartamot, így biztonsági szempontból hamarosan a teljes ponyvaszerkezet cseréje szükséges, az acéltartók felülvizsgálatával együtt. Ugyancsak felújítást igényelnek a gyengeáramú rendszerek, a villamos hálózat és a vizesblokkok. Emellett állandó feladat a lakóterületi sport klubok (Isc-k) létesítményeinek karbantartása és fejlesztése is.

Ez tehát az a 100 pont, az a 100 legfontosabb cél, amellyel a 2024-2029 közötti ciklusban foglalkoznunk kell.

A Senecától vett idézethez visszanyúlva: ezekhez a célokhoz keressük a kedvező, a megfelelő szeleket, hogy elérjünk oda, ahova szeretnénk!

Zalaegerszeg politikai értelemben mindig a béke szigete volt más városokhoz képest. A helyi politikai szereplők egymást nem ellenségnek, hanem nemes ellenfélnek tekintik, akik a közös célok, valamint a város fejlesztése érdekében mindig össze tudnak fogni.

„A jövőnek sok neve van: a gyenge úgy hívja, elérhetetlen, a gyáva úgy, ismeretlen, a bátor pedig lehetőségnek nevezi.” – Victor Hugo

NEKÜNK ZALAEGERSZEG A SZENVEDÉLYÜNK!

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az alábbi határozati javaslat elfogadására:

Határozati javaslat:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a polgármester programját, mint Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatának gazdasági programját jelen ciklus végéig elfogadja.

Határidő: 2024. október 11.

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2024. október 3.

Balaicz Zoltán
polgármester

